

Cesta k maturitě vede nově přes jednotné přijímací zkoušky

Podobně jako maturity bude mít i **přijímací řízení na střední školy** od tohoto školního roku povinnou „státní“ část. Připraví ji Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, známější jako Cermat, a v celkovém hodnocení bude mít větší váhu.

■ EVA KONVIČKOVÁ

ČR | Testování nové podoby přijímaček proběhlo v předchozích dvou letech na více než 600 škol v celé republice, letos poprvé ho však žáci pátých, sedmých a devátých ročníků, kteří si podají přihlášku ke studiu maturitního oboru, zazijí „naostro“.

Jednotné přijímací zkoušky musí absolvovat všichni, kdo se budou hlásit na střední školy zakončené maturitní zkouškou. Jde tedy o čtyřletá, šestiletá i osmiletá gymnázia, čtyřleté střední odborné školy a nástavbové studium umožňující získat maturitu absolventům učebních oborů. Netýkají se pouze těch, kteří již jednu maturitu mají a chtějí si ve zkráceném studiu udělat ještě jednu z jiného oboru, a těch, kteří se hlá-

sí na obory, u nichž je podmínkou pro přijetí absolvování talentové zkoušky. Jedinou výjimkou jsou gymnázia se sportovním zaměřením, která – i když mají talentovky – jednotné testy zařadit musí, jen s trochu jiným dopadem na celkové hodnocení.

Hodnocení: státních 60 % ...

Jednotná zkouška se skládá z písemného testu z českého jazyka a literatury a písemného testu z matematiky. Na vypracování každého z nich budou mít žáci 60 minut a za každý z nich získají určitý počet bodů. Při testování v loňském školním roce to bylo maximálně padesát. Testy budou mít dvě rovnocenné varianty, aby je uchazeči měli možnost absolvovat dvakrát. Každý se totiž

může hlásit na dvě školy – státní testy musí dělat alespoň na jedné z nich, ale může i na obou.

Jeden nebo oba testy se „sejdou“ v Cermatu, který je vyhodnotí a výsledky zpřístupní školám. „Uchazeči si do celkového hodnocení započítávají lepší výsledky písemných testů bez ohledu na to, zda byly dosaženy v prvním, nebo ve druhém termínu,“ vysvětluje Jan Pohanka, vedoucí referátu vnějších vztahů Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání. Znamená to, že obě školy, na něž se uchazeč hlásí, dostanou vý-

sledky těch testů, jež se mu podařily lépe. „Rozhodně bych doporučila využít obě možnosti vypracovat testy,“ říká psycholožka Markéta Frývaldská z pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 9. „Žáci v podstatě dostávají možnost si testy v prvním termínu vyzkoušet tak trochu nanečisto, což může vést k lepšímu výsledku při druhém testování, kdy už budou vědět, co mohou očekávat. Navíc každý vždy cítí menší tlak, když má na něco důležitého více než jeden pokus,“ dodává.

Výsledky státních testů se na celkovém hodnocení přijímacího řízení musí podílet 60 procenty; v případě gymnázia se sportovní přípravou 40 procenty. „Další hodnocení splnění kritérií určí ředitel školy, který může stanovit minimální hranici úspěšnosti v jednotné zkoušce, jíž musí uchazeč dosáhnout jako nezbytné podmínky pro přijetí,“ říká Pohanka.

Podle Cermatu úlohy obsažené v testech vycházejí z běžného učiva základních škol stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem, a proto podle Pohanky není nutná žádná speciální příprava.

„Pro představu, jaké typy a formy úloh mohou testy obsahovat, se podívejte na www.cermat.cz, kde jsou ilustrační testy pro čtyřleté i víceleté obory vzdělání,“ říká Pohanka.

I když testy vycházejí z běžného učiva základních škol, určité rozdíly mezi nimi jsou. Úkolem testů pro 9. ročník, které jsou určeny uchazečům o čtyřleté studium zakončené maturitou, je především ověřit dobré osvojení základního učiva. Matematická část tak například obsahuje větší množství úloh v základní úrovni obtížnosti. U testů pro osmi a šestiletá gymnázia není cílem zjistit, zda děti zvládají učivo, ale vybrat z nich ty, u nichž lze předpokládat, že náročné studium na víceletém gymnáziu zvládnou. Testy jsou tedy náročnější, mají spíše rozlišující charakter a obsahují více otevřených úloh.

... školních 40 %

Jak naloží školy se zbývajících čtyřiceti procenty z celkového hodnocení, záleží jen na nich. Dá se předpokládat, že tam, kde se v předchozích letech nedělaly

zkoušky a žáky přijali jen na základě jejich výsledků na základní škole, budou postupovat obdobně i teď. K hodnocení státní části přijímaček přičtou ohodnocení za známky na vysvědčení, účast na olympiádách a podobně.

Školy, v nichž se přijímačky konaly, což platí hlavně pro gymnázia či některé velmi žádané střední odborné školy, si pravděpodobně připraví i vlastní školní test. Nadále si uchazeče o studium budou určitě prověřovat také ty střední odborné školy, jejichž studenti potřebují mít pro výkon svého budoucího povolání určité předpoklady – jde třeba o učitelky mateřských škol či zubní techniky. Právě pro školy, jež se zaměřují na určitým způsobem vymezenou skupinu studentů, bude jednotné testování znamenat největší změny.

„Vzhledem k tomu, že se neustále potvrzovaly informace o tom, že společná státní část zkoušek bude od tohoto školního roku povinná, zúčastnili jsme se loni pilotního testování, abychom si vyzkoušeli jednak logistiku, ale hlavně to, jak budou výsledky testů korespondovat s našimi školními přijímačkami,“

IL. FOTO | MAFRA

říká Marcela Fatrová, zástupkyně ředitelky Mensa gymnázia. „Ukázalo se, že výsledky našich testů struktury inteligence a výsledky státních testů z matematiky a českého jazyka se v některých případech rozcházejí. To bude mít tento rok pravděpodobně nepříjemný dopad na výběr studentů pro naši školu, proto-

že budeme muset přijmout spíše studenty, kteří jsou úspěšní ve vědomostních testech, tedy tzv. ‚jedničkáře‘, a ne studenty, které jsme přijímali doposud. Tedy ty, kteří byli podle testů IQ mimořádně nadaní a spíše s logickým myšlením v souladu s ideou zakladatele naší školy, Mensy České republiky.“

